

คำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชน

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและสามารถคัดแยกมูลฝอยออกเป็น ๕ ประเภทได้ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๒. คำนิยาม

การคัดแยกมูลฝอย หมายถึง การจัดแบ่งหรือแยกมูลฝอยออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่ มูลฝอยอินทรีย์ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย มูลฝอยทั่วไป และมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน ซึ่งครอบคลุมทั้งการคัดแยกที่บ้านเรือน อาคาร คอนโดมิเนียม หอพัก อพาร์ทเมนต์ และอื่น ๆ เพื่อการอยู่อาศัย สถานที่ราชการ สำนักงาน สถานประกอบการที่มีมูลฝอยซึ่งเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

๓. การจัดการมูลฝอยด้วยตนเอง

ประชาชนสามารถจัดการมูลฝอยบางประเภทได้ด้วยตนเอง หรือส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ และนำไปจัดการ ประเภทของมูลฝอยที่ประชาชนจัดการด้วยตนเอง และวิธีการจัดการมีดังนี้

๓.๑ มูลฝอยอินทรีย์ นำไปเลี้ยงสัตว์ในบ้าน เช่น สุนัข แมว สุกร ปลา หรือนำไปเป็นวัตถุดิบในการเลี้ยงหนอนแมลงโปรตีนเพื่อเป็นอาหารสำหรับการเลี้ยงไก่ ปลา นก หรือสร้างเป็นธุรกิจเพื่อขาย การทำปุ๋ยหมักโดยใช้ถังขยะเปียกลดโลกร้อนตามคำแนะนำของกระทรวงมหาดไทย การทำปุ๋ยหมักด้วยวิธีอื่น การทำน้ำหมักชีวภาพ

๓.๒ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ คัดแยกตามประเภทของวัสดุรีไซเคิล ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อลูมิเนียม นำไปขายให้กับขี้เหล็ก/ร้านรับซื้อของเก่า หรือบริจาคให้กับโครงการ/กิจกรรมของมูลนิธิ องค์กร สมาคมต่าง ๆ

๔. การบรรจุมูลฝอยก่อนส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชาชนต้องคัดแยกมูลฝอยก่อนส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องไม่นำมูลฝอยแต่ละประเภทมารวมกัน มูลฝอยแต่ละประเภทที่คัดแยกแล้ว ให้ใส่ถุงบรรจุมูลฝอยที่ทำจากวัสดุที่มีความเหนียว ทนทาน ไม่ฉีกขาดง่าย ไม่รั่วซึม ขนาดเหมาะสมกับปริมาณมูลฝอยที่จะทิ้ง ถุงบรรจุมูลฝอยที่ใช้ต้องเป็นแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

แบบของถุง	ประเภทของมูลฝอย				
	มูลฝอยอินทรีย์	มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่	มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย	มูลฝอยทั่วไป	มูลฝอยติดเชื้อในชุมชน
๑. ถุงพลาสติกใสหรือสีขาวย่นทั่วไปที่มองเห็นประเภทมูลฝอยที่อยู่ภายใน	✓	✓	✓	✓	×
๒. ถุงดำ	×	×	×	✓	×
๓. ถุงสีหรือถุงที่สกรีนด้วยสี	เขียว	เหลือง	ส้ม	น้ำเงิน	แดง
๔. ถุงที่มีข้อความระบุประเภทของมูลฝอยบนถุง	✓	✓	✓	✓	✓

กรณีภาชนะที่ไม่ใช้ถุง ทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ ขนาดและรูปร่างเหมาะสมกับปริมาณหรือประเภทมูลฝอยที่จะทิ้ง สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกและง่ายต่อการถ่ายและเทมูลฝอย สำหรับภาชนะที่ไม่ใช้ถุงจะใช้กับมูลฝอยอินทรีย์และมูลฝอยทั่วไปเท่านั้น โดยนำมูลฝอยใส่ในภาชนะและปิดฝาให้สนิทเพื่อรอการเก็บขนต่อไป ทั้งนี้ มูลฝอยอินทรีย์ควรเทน้ำออกก่อนบรรจุในภาชนะ

๕. การรวบรวมมูลฝอยเพื่อส่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อประชาชนคัดแยกมูลฝอยตามประเภทและใส่ในภาชนะบรรจุมูลฝอยตามข้อ ๔. ให้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ กรณีบ้านพักอาศัยที่มีรถขยะมาจัดเก็บตามบ้าน ให้ประชาชนนำมาวางไว้หน้าบ้านตามวันและเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งกำหนด

๕.๒ กรณีอาศัยอยู่ในอาคาร คอนโดมิเนียม หอพัก อพาร์ทเมนต์ และอื่น ๆ เพื่อการอยู่อาศัย สถานที่ราชการ สำนักงาน สถานประกอบการ ให้ผู้อยู่อาศัยหรือประชาชนนำมูลฝอยมาใส่ในภาชนะรองรับมูลฝอยแต่ละประเภทที่เจ้าของสถานที่/นิติบุคคลของที่พักจัดเตรียมไว้ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

๖. จุดเก็บรวบรวมมูลฝอย (Drop Off) ในชุมชน

ในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคัดแยกมูลฝอยบางประเภทเพื่อนำไปจัดการโดยเฉพาะหรือสถานที่ที่เอกชนจัดให้มีจุดรวบรวม เช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ประชาชนสามารถดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ให้คัดแยกตามประเภทของวัสดุรีไซเคิล บรรจุในถุงตามข้อ ๔. และใส่ในภาชนะตามประเภทของวัสดุรีไซเคิลตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าของสถานที่จัดเตรียมไว้

๖.๒ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย ให้บรรจุในถุงตามข้อ ๔. และนำมาทิ้งในภาชนะตามประเภทมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายให้ถูกต้องตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าของสถานที่จัดเตรียมไว้

จัดทำโดย กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น